

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ПРАВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
МАГІСТРА

на тему:

**“Ефективність та справедливість податкових систем
країн ЄС та України: порівняльно-правовий аналіз”**

Виконав: здобувач групи ПЗ-23м
Спеціальності 081 “Право”
Гламазда М.А.

м. Дніпро
2025

АНОТАЦІЯ

Магістерська робота присвячена ефективності та справедливості податкових систем країн Європейського Союзу та України. У роботі розглядаються основні особливості податкових систем та ключові фактори, що впливають на їх функціонування та розвиток в умовах економічної інтеграції та глобалізації. Основна увага приділяється порівнянню підходів, які використовуються в ЄС та Україні для забезпечення стабільних податкових надходжень, податкової справедливості та стимулювання економічного зростання. Також будуть розглянуті існуючі проблеми та перспективи податкової гармонізації, особливості податкової політики та роль податкової реформи у підвищенні ефективності податкового адміністрування. На основі аналізу будуть визначені можливості для оптимізації податкової політики України з урахуванням кращого досвіду ЄС. Розглядається природа основних податків на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств. Проаналізовано найвищі податкові ставки в Україні та інших країнах ЄС. Головним викликом при формуванні податкової системи виявляється оптимізація потреб у податкових надходженнях та можливостей їх отримання. Принцип простоти адміністрування полягає в мінімізації витрат на сплату податків, спрощенні розрахунків та скороченні часу, що витрачається на адміністрування. Оцінено податковий тиск в Україні та країнах ЄС. Проаналізовано загальну кількість податків у різних країнах. Встановлено, що, на відміну від країн ЄС, у структурі податкових надходжень в Україні переважають непрямі податки. Досліджено позитивні та негативні риси української податкової системи. Встановлено, що податкові системи різних країн розвивалися під впливом різних економічних, політичних і соціальних умов.

ANOTATION

The master's thesis is devoted to the efficiency and fairness of tax systems of the European Union and Ukraine. The work examines the main features of tax systems and key factors influencing their functioning and development in the context of economic integration and globalization. The main attention is paid to comparing the approaches used in the EU and Ukraine to ensure stable tax revenues, tax fairness and stimulate economic growth. The existing problems and prospects of tax harmonization, the features of tax policy and the role of tax reform in increasing the efficiency of tax administration will also be considered. Based on the analysis, opportunities for optimizing Ukraine's tax policy will be identified, taking into account the best experience of the EU. The nature of the main taxes on personal income and corporate income tax is considered. The highest tax rates in Ukraine and other EU countries are analyzed. The main challenge in forming a tax system is to optimize the needs for tax revenues and the possibilities of obtaining them. The principle of simplicity of administration is to minimize the costs of paying taxes, simplify calculations and reduce the time spent on administration. The tax pressure in Ukraine and the EU countries was assessed. The total amount of taxes in different countries was analyzed. It was established that, unlike the EU countries, indirect taxes prevail in the structure of tax revenues in Ukraine. The positive and negative features of the Ukrainian tax system were studied. It was established that the tax systems of different countries developed under the influence of different economic, political and social conditions.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	7
1.1. Критерії ефективності та справедливості податкової системи держави	7
1.2. Правові засади процесу гармонізації законодавства країн членів ЄС та України в податковій сфері.....	11
РОЗДІЛ 2. ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ ЄС ТА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ: ПОРІВНЯННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ	20
2.1. Конкуренція в податкових системах країн ЄС.....	20
2.2. Особливості оподаткування України у 2024 році.....	26
2.3. Законодавчі ініціативи щодо гармонізації податкового законодавства ЄС.....	31
РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ	40
3.1. Вплив податкового законодавства на інтеграційні процеси між Україною та ЄС.....	40
3.2. Особливості адаптації національного законодавства України до стандартів ЄС.....	47
ВИСНОВОК	50
СПИСОК ВИКОРАСТИНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	53